

Aan:
Reddyn
t.a.v. mevrouw S. Kool
Dijkgraaf 2-4
6921 RL Duiven

Datum: 11 april 2021

Betreft: Landschapelijke inpassing
onderstation Zaltbommel.

Van:
Nienhuis Landschapsarchitectuur
ir. Arjan Nienhuis
Molenstraat 8
5314 BZ Bruchem

m 06.42197489
i www.nienhuislandschap.nl
e info@nienhuislandschap.nl

> Landschappelijke inpassing onderstation Zaltbommel

Dit briefadvies bevat een *landschappelijke analyse* van de locatie met daarbij aandacht voor de bestaande karakteristieken in relatie tot de beoogde ontwikkeling van het perceel. Op basis van deze analyse worden de *uitgangspunten* geformuleerd voor de inrichting van het perceel. Deze zijn bedoeld als handvatten voor de *land-schappelijke inpassing* van het terrein zoals uitgewerkt in Bijlage A, de doorsneden en een soortlijst van het plantmateriaal. De inhoud van dit briefadvies kan gebruikt worden voor overleg met de gemeente Zaltbommel en verdere stappen richting bestemmen en uitvoeren.

Landschappelijke analyse

Om een goed beeld te krijgen van de locatie is deze bezocht. Het onderstation is gelegen aan de Van Heemstraweg op de hoek met de Bommelsekade. De locatie maakt deel uit van het (in ontwikkeling zijnde) bedrijvenpark De Wildeman I en II. De opzet hiervan kent een eigen logica die weinig verband houdt met het historische landschap. Dat geldt ook voor de verkaveling van het onderstation die tegenwoordig veel minder fijnmaziger is dan decennia geleden (zie de rode cirkel op de kaarten van verschillende tijdperiodes).

Eén element heeft de tand des tijds doorstaan. En dat is de Bommelsekade die grenst aan de oostzijde van het perceel van het onderstation. Een lijnvormig element met een rijke geschiedenis die vele eeuwen teruggaat en verband houdt met de ontginningsgeschiedenis van het rivierenland. Voordat de huidige winterdijk werd aangelegd had elke dorpskern een eigen dorpspolder en afwateringssysteem. Hiervan is de Bommelsekade inclusief de ruimtelijke opzet en verkaveling van het gehucht Oensel nog een gaaf ensemble. Dit dient in de verdere ruimtelijke uitwerking van het onderstation behouden en versterkt te worden.

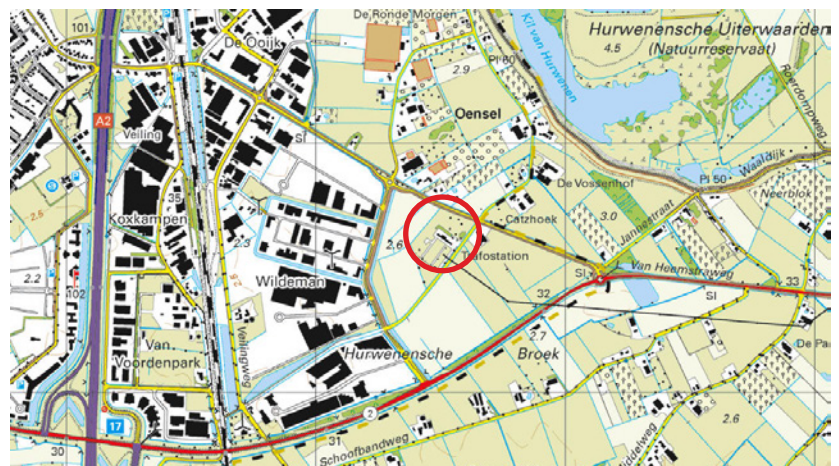

1900

1950

2020

Op de onderstaande kaart markeert de witte stippellijn de begrenzing van het perceel van het onderstation. De rode lijnen geven aan op welke locaties het onderstation wordt uitgebreid. De groene stip-pellijn geeft aan waar bestaande boomgroepen worden verwijderd. De beplanting binnen de groene kaders blijft gehandhaafd. De licht-oranje vlakken laten zien dat aan weerszijden van het onderstation (op termijn) bedrijfsgebouwen worden gerealiseerd, ingepast door een groenstrook langs de N322 zoals verbeeld door de bolletjeslijn.

Zoals opgenomen in het Beeldkwaliteitsplan voor de Wildeman wordt langs de Van Heemstraweg een beplantingsstrook aangelegd, waardoor het onderstation vanaf deze zijde aan het zicht onttrokken wordt. Die situatie is op onderstaande afbeelding gevisualiseerd.

Aan de voorzijde van het onderstation staat een elzenhaag die een restant is van de oude verkaveling. Dit landschapselement dient bij de inpassing zoveel mogelijk behouden te blijven.

Langs de Bommelsekade ligt een struweelhaag en met (solitaire) bomen die behouden en versterkt dient te worden.

Aan de achterzijde van het perceel staat een elzenhaag. Deze dient behouden en versterkt te worden. Het ooievaarsnest zal verplaatst worden. De bestaande struweelhaag op de rechterzijde van de foto maakt plaats voor uitbreiding van de schakeltuin.

Uitgangspunten landschappelijke inpassing

De landschapsanalyse en afstemming met Qirion, gemeente Zaltbommel, het waterschap Rivierenland en provincie Gelderland hebben geleid tot de volgende uitgangspunten;

- Als gevolg van boomkap dient er op hetzelfde perceel 21 are teruggeplant te worden, zoals bedoeld onder de algemene bepaling van houtopstand van de Wet Natuurbescherming;
- Met een houtopstand wordt bedoeld: zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:
 - a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
 - b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen;
- Bestaand groen wordt zo veel als mogelijk gehandhaafd en aangevuld met inheems, insectvriendelijk en niet diep wortelend plantmateriaal;
- Vanwege de gefaseerde aanleg van het onderstation en de daarbij horende graafwerkzaamheden wordt aan de westzijde gekozen voor een inpassing zonder groen. Het naastgelegen perceel wordt op termijn bebouwd en de aan te leggen groenstrook langs de Van Heemstraweg ontnemt het zicht vanaf de openbare ruimte op het onderstation;
- Er dient een waterberging van circa 400 m² aangelegd te worden met een diepte van 1 meter vanaf zomerpeil;
- Het bestaande ooievaarsnest wordt verplaatst en krijgt een permanente plek aan de achterzijde van het perceel. In samenspraak met de gemeente wordt gezocht naar een tijdelijke locatie tijdens de werkzaamheden;
- Het groen kan op een extensieve wijze beheerd worden.

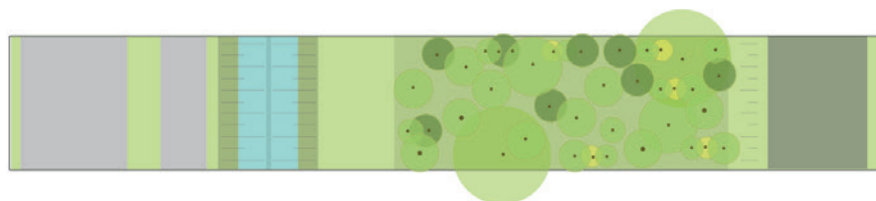

Landschappelijke inpassing

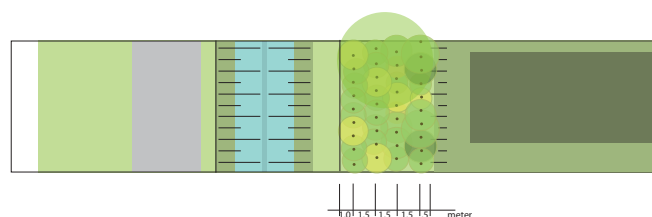
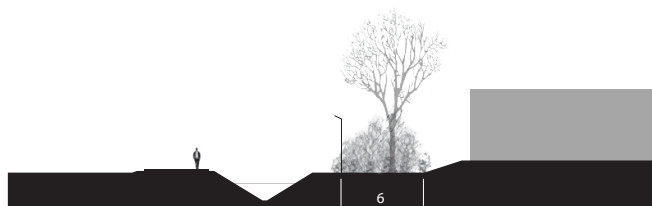
Bijlage A bevat het schetsontwerp van de landschappelijke inpassing van onderstation Zaltbommel. Het plan bevat ca. 2.300 m² nieuwe aanplant verdeeld over een bosareaal aan de voorzijde, het versterken van een elzenhaag aan de achterzijde en het voortzetten van de struweelhaag aan de Bommelsekade. Met als resultaat een groene en robuuste omlijsting van het onderstation. Vanwege de gefaseerde aanleg van het onderstation en de daarbij horende graafwerkzaamheden wordt aan de westzijde gekozen voor een 2,5 meter hoog hekwerk. Geen groene inpassing omdat deze zijde op termijn wordt ingepast door de groenstrook langs de Van Heemstraweg.

Doorsneden

Hieronder zijn drie doorsneden te zien van de landschappelijke inpassing.

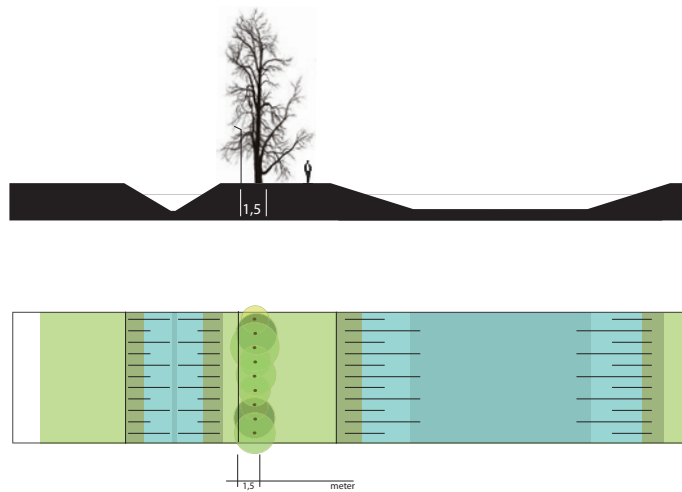
Hierboven een doorsnede vanaf de Van Heemstraweg. Met aan de voorzijde van het terrein opgaande beplanting.

Hierboven een doorsnede van de Bommelsekade met struweelhaag en enkele solitaire bomen. De bestaande situatie wordt gehandhaafd en in zuidwestelijke richting met nieuwe aanplant doorgezet.

> Landschappelijke inpassing onderstation Zaltbommel

Tot slot een doorsnede van de achterzijde van het terrein met daarop de elzenhaag en de retentievijver.

Modulair bouwen; rood metselwerk met grijze plint

Liander hanteert een modulaire bouwwijze en werkt met standaard bouwblokken, waarbij verschillende soorten gevelbekleding mogelijk zijn. Om aan te sluiten bij het karakter van het rivierenlandschap en de baksteenindustrie van weleer, wordt voorgesteld om het gebouw uit te voeren in rood metselwerk met grijze plint. Deze bouwwijze heeft een voorname uitstraling en geeft - in samenhang met de voorgestelde landschappelijke inpassing van het voorterrein - de locatie een duidelijke entree.

De ondergrond waar de nieuwbouw komt, wordt met circa 80 centimeter verhoogd. Zo sluit het aan op de hoogte van het achterliggende, bestaande gedeelte. De landschappelijke inpassing is hoog en robuust genoeg om dit hoogteverschil ten opzichte van het 'oorspronkelijke' maaiveld op te vangen.

Soortenlijst van het plantmateriaal

Aan de voorzijde van het perceel wordt 'vochtig bos met productie' ontwikkeld dat bestaat uit loofbos dat gedomineerd wordt door

boomsoorten zoals populier, es, esdoorn, beuk, haagbeuk, eik, iep en els. Het is een grotendeels gesloten bos met een weelderige ondergroei. Dit sluit aan bij het natuurbeheertype N16.04 van de index Natuur en Landschap met de daarbijhorende beheersaspecten.

Voorgesteld wordt om in het bos ook enkele lindes (*Tilia vulgaris*) aan te planten. Lindebomen zijn drachtplanten voor bijen en bloeien in de nazomer.

In de struikenlaag langs de Bommelsekade wordt een gevarieerd assortiment aangeplant dat aansluit bij de daar aanwezige soorten die van nature voorkomen in het rivierenlandschap. Ook deze struweelhaag geeft beschutting aan kleine zoogdieren en biedt nestgelegenheid aan (zang)vogels. Bovendien geven de bloemen nectar aan bijen en eten vogels de bessen. Het gaat om:

Hondsroos (*Rosa canina*); 30%, roze bloemen in juni/juli
Eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*); 20%, witte bloemen in mei, rode bessen

Wilde liguster (*Ligustrum vulgare*); 20%, witte bloemen in mei/juni, zwarte bessen

Gelderse roos (*Viburnum opulus*); 10%, witte bloemen in mei/juni, rode bessen

Rode kornoelje (*Cornus sanguinea*); 10%, witte bloemen in juni, soms in de herfst, rode takken

Bosroos (*Rosa arvensis*); 5%, witte bloemen in juni / juli

Hazelaar (*Corylus avellana*); 5%, bloeit in januari / maart

Tot slot

Dit briefadvies is mede tot stand gekomen door overleg met opdrachtgever en andere betrokken partijen. Zo sluit het mooi aan bij de diverse wensen en uitgangspunten. Als er nog behoefte is aan een verdere toelichting op de inhoud van dit advies of de achterliggende motieven, dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

Arjan Nienhuis

BIJLAGE A:

Schetsontwerp landschappelijke inpassing onderstation Zaltbommel, Van Heemstraweg.

